

Za klady této práce považuji zejména:

- potenciál pro využití v terapeutické praxi
- kvalitní praktickou část,
- podrobný popis adolescenta a specifík závislosti v této věkové kategorii

Naopak jako hlavní nedostatky vnímám:

- úzkou skupinu respondentů
- nedostatečné či nesrozumitelné reference na práce jiných autorů
- logická struktura práce v teoretické části není vždy optimální

Bodové hodnocení:

abstrakt	4
odůvodnění a rešerše odborné literatury	13
logika struktury práce	18
zpracování tématu a interpretace získaných poznatků	22
odborný a společenský přínos a celková úroveň práce	10
<hr/> celkem	<hr/> 67

Závěr:

Autorka zvolila skutečně praktický problém v kontextu oboru a prokázala, že dokáže provést relevantní výzkum pro podložení svých teoretických východisek. Po zvážení rozsahu práce, kvality zpracování obou částí i prezentace výsledků vlastního výzkumu navrhuji práci připustit k obhajobě s hodnocením: **velmi dobře**.

Ve Strančicích 28.5.2009

Mgr. Pavel Hanzal

Posudek bakalářské práce

Název:	Fenomén vývojových úkolů u adolescentů v léčbě závislosti
Autor:	Lucie Mužíková
Vedoucí:	Martina Richterová-Těminová
Oponent:	Pavel Hanzal

Posuzovaná bakalářská práce zkoumá souvislost mezi rozvojem závislosti a neuskutečněním vývojových úkolů v období adolescence podle Eriksona. První polovina práce je teoretická a autorka se v ní snaží popsat různá chápání adolescence a jejich specifika. Zaměřuje se na téma adolescentů závislých na drogách – popisuje důvody vzniku závislosti a specifika léčby této věkové kategorie. Autorka hledá hranici mezi skutečnou závislostí, škodlivým užíváním a experimentováním s drogami v době adolescence. Pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. Autorka ovšem často zapomíná citovat své zdroje, takže text balancuje na hranici vlastního názoru a citace (Kde například zjistila, že – jak uvádí v kapitole „Experimentátoři i závislí“ – „*Mladiství se tedy nacházejí povětšinou ve fázi experimentování, ale někteří svým dlouhodobějším užíváním mohou být ve skupině škodlivého užívání a jen minimum nalezneme ve skupině závislých*“ – str. 22 . Také např. celé podkapitoly 3.3.1. a 3.3.2. evidentně přejímají něčí názory, avšak autorka úplně vynechala jakoukoliv citaci.

Škoda též, že autorka velmi málo konfrontuje jednotlivé přístupy – většinou přebírá celý systém třídění a popisu od jednoho autora.

Logický postup není vždy zachován. V některých případech autorka spojuje témata, u kterých postrádám logickou souvislost. Např. poslední odstavec v kapitole „Rodinné zvyky, které zvyšují riziko užívání drog“ s rodinnými zvyky nesouvisí. Podobně u následující kapitoly „Specifika léčby mladistvých“ celá první podkapitola „Působení návykových látek u mladistvých“ měla být zařazena spíše ve 3. kapitole, nikoliv v části, která se věnuje popisu léčby. Navíc po té následuje popis jednotlivých léčebných zařízení v ČR a principů terapeutických komunit pro mladistvé, a teprve pak přicházejí na řadu ona specifika léčby závislosti mladistvých.

V kapitole 3.3.2. jsou použity termíny pro-drogové postoje a pro-drogové normy ve společnosti, aniž by byly nějak vysvětleny.

Praktická část práce si klade za cíl zviditelnit a specifikovat práci s vývojovými úkoly u adolescentů v léčbě závislosti, a tak zintenzivnit jejich léčbu. Autorka provedla kvalitativní výzkum nezvládnutí vývojových úkolů u dvou adolescentů, kteří se léčí z drogové závislosti v terapeutické komunitě, aby tak prokázala platnost teoretických poznatků v praxi. Metodologie výzkumu je v pořádku, závěry jsou prezentovány srozumitelně, prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Škoda jen, že zkoumaná skupina zahrnovala pouhé dva respondenty, pro získání relevantních výsledků by bylo vhodné oslovit větší skupinu adolescentů, léčících se ze závislosti. Práce má potenciál přesáhnout do terapeutické praxe, ale než se tak může stát, bylo by potřebné prokázat spojení mezi užíváním drog a nesplněnými vývojovými úkoly jasněji.

Z formálních nedostatků bych vytkl, že na s. 38 autorka užila pro svého respondenta jména Zbyněk, ačkoliv jindy jej nazývá Jardou (v obou případech nejde o skutečné jméno, ale o falešnou identitu).

V kapitole **Diskuze** autorka srovnává současnou českou terapeutickou praxi léčby adolescentů s tím, jak léčba probíhala v Severní Americe před 12 lety – asi by bylo vhodnější srovnávat časově paralelní přístupy a nové trendy.

Jako velice užitečné vidím snahu autorky definovat vývojové úkoly v několika bodech a obohatit používané anamnestické údaje. Jen bych rád autorku poopravil v názoru, že zatím **žádný** bod, týkající se vývojových úkolů, v používaných dotaznících není (anamnestický list TK Karlov obsahuje body „rodina“, „sexuální život“, „zaměstnání“).